

КОНЦЕПЦИЯ

**ЗА УПРАВЛЕНИЕТО И ОРГАНИЗАЦИЯТА
НА РАБОТНИЯ ПРОЦЕС
В РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС**

**Разработена от ЯНА ДИМИТРОВА КОЛЕВА – Административен
ръководител, Председател на Районен съд – Бургас, кандидат за заемане
на длъжността – втори мандат**

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА.....	3
II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОРГАНА НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ. ПОСТИЖЕНИЯ. ПРОБЛЕМИ.....	4
1. Съдебен район.....	4
2. Сграден фонд, материално-техническа обезпеченост, програмно осигуряване.....	5
2.1. Сграден фонд и материално-техническа обезпеченост.	5
2.2. Техническа обезпеченост.....	6
2.3. Програмно осигуряване.....	7
3. Управление на съда.	8
3.1. Политики, правила и процедури.	8
3.2. Управление на финансовите и материалните ресурси.....	9
3.3. Управление на човешките ресурси.	10
4. Организация на работните процеси и правораздавателната дейността на съда....	11
4.1. Организация на работните процеси.	11
4.2. Правораздавателна дейност.....	12
5. Достъп до правосъдие и публичност, обществени инициативи и проекти.	16
5.1. Достъп до правосъдие и публичност.	16
5.2. Обществени инициативи и проекти.....	17
IV. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ НА РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ.....	19

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

На основание чл.1946, ал.1, т.2 от ЗСВ предоставям на Вашето внимание настоящата концепция за стратегическо управление на Районен съд – Бургас във връзка с кандидатстването ми за длъжността „Административен ръководител-Председател“ на Районен съд-Бургас.

При разработването на концепцията си съм се ръководила от Стратегията за продължаване на реформата на съдебната система в условията на пълноправното членство в Европейския съюз; Плана за подобряване работата на съда, утвърден от ВСС, като препоръчителен стандарт в работата на съдилищата, в които са утвърдени основните принципи за изграждането на Районен съд-Бургас като независима институция, гарантираща европейските стандарти на правораздаване.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА.

Мотивацията ми за участието в настоящия конкурс се основава на доброто познаване на проблемите на институцията, реалните достижения и необходимостта да се надгради настоящия модел на управление. През първия ми мандат като административен ръководител съм работила в условията на приемственост и доизграждане на работещите добри практики.

Екипът, който създадохме, е добре мотивиран, работещ и в състояние да отговори на поставените предизвикателства, свързани с реформата в съдебна система. През изтеклия мандат се убедихме, че работата в екип е една от гаранциите за постигане на високи резултати. А добрият екип, планирането, ясно поставените цели, конкретните мерки и срочове за тяхното постигане са ключът към ефективността на управлението.

Изграждането на независима и стабилна съдебна институция се постига с осъзнаване на предизвикателствата, пред които сме изправени, и на отговорността, която носим за разрешаването на проблемите, свързани със съдебната реформа. Стремежът ни е по-ефективно управление на човешките ресурси, ефективен достъп до правосъдие, отчетност и прозрачност на работните процеси.

Безспорно през последните 5 години в Районен съд – Бургас драстично се увеличи броят на постъпилите дела. Това обстоятелство беше съпътствано с намаление на бюджета съдебната власт и запазване на щатния състав на съда. Независимо от тези трудности съставът на Районен съд – Бургас показа че може да се справи с натоварване значително над нормалното, като не се допусна понижаване на показателите относно срочност и качество.

Постиженията на магистратите и служителите в Районен съд-Бургас водят до извода, че тъсоката, в която вървим, е правилната. В изпълнението на визията за управление на съда се разработиха правила и утвърдиха добри практики, гарантиращи качествено и модерно правораздаване и стремеж към повишаване на общественото доверие в Съда. Магистратите и съдебните служители са достатъчно добре мотивирани за постигане и запазване на високите стандарти в процеса правораздаване, като всеки един е осъзнал отговорността, с която сме натоварени за утвърждаване на върховенството на закона.

Настоящият ми опит като административен ръководител и съдия ме мотивират да продължа да работя за утвърждаване на достиженията и повишаване на ефективността на управлението и работните процеси в Районен съд – Бургас. Независимо от консерватизма на системата, в която работим, трябва да отговорим за предизвикателствата на времената на промяна, в които живеем. Новите технологии, новите подходи за решаване на споровете допринасят за въвеждането на модерното правосъдие. Основната ми цел в управлението на Районен съд – Бургас е да продължа утвърждаването на ясни и отворени политики за планиране и управление, да се надградят прилаганите добри практики и да се постигне устойчивост по отношение на същите, за да се изгради доверие в системата.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОРГАНА НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ. ПОСТИЖЕНИЯ. ПРОБЛЕМИ.

1. Съдебен район.

Районен съд – Бургас е разположен в четвъртия по големина град в България – Бургас, част от административна област Бургас. В обхвата на съдебния район, в който извършва правораздавателна дейност Районен съд – Бургас са включени 42 населени места (3 града, 38 села и 1 едно селище), разположени в четири общини – Бургас, Камено, Приморско/три населени места/ и Созопол.

Фигура 1: Карта на съдебния район на Районен съд – Бургас.

Населението, обслужвано от Районен съд – Бургас, по данни на Националния статистически институт от последното официално пребояване на населението през 2011 година е 237 904¹, като най-голяма е концентрацията на населението в град Бургас – 200 271 души. В действителност населението, което е обслужвано от Районен съд – Бургас, надвишава многократно посоченото в официалната статистика от 2011 година поради факта, че се наблюдава тенденция за повишаване на миграцията към по-големите и икономически по-развитите градове. Допълнение е трудовата миграция от вътрешността на страната през летния период, както и значителния туристопоток през периода април-октомври.

Освен разположението на съдебния район и броя на обслужваното население, които пряко влияят върху правораздавателната дейност, осъществявана от Районен съд – Бургас, могат да се изведат и няколко особености на района, а именно:

➤ В три от общините, обслужвани от Районен съд – Бургас, един от основните икономически сектори е развитието на туризма, което предполага концентрация не само на туристи, но и на заети в сферата на туризма. Това от своя страна е предпоставка за

¹ Данни на Националния Статистически институт от последното официално пребояване на населението на Република България от 2011 година.

повишаване броя както на гражданските, така и на наказателните дела, свързани с прилагане на Кодекса на труда, Закона за безопасни и здравословни условия на труд, Закона за движение по пътищата, Указа за борба с противообществени прояви и др.

➤ Благоприятното географското разположение на общините, обслужвани от Районен съд – Бургас (с излаз на Черно море, наличие на Летище, Пристанище, в района на област, която е външна граница за Европейския съюз), освен че подпомага развитието на икономиката и в частност на туризма, създава и благоприятни условия за повищена активност на криминалния контингент, както и трудови, и облигационни спорове.

➤ Нивото на сезонната заетост в Бургас е над средното ниво за страната, което от своя страна е предпоставка за изключително голямо натоварване на работата на служба „Бюро съдимост“ в периода от февруари до май месец.

➤ Рязко се е увеличил броят на постоянно пребиваващите чужденци (свързано с икономическа дейност, туризъм, или друго) в съдебния район, поради което се е повишил и броя на делата с участието на чужденци, които от своя страна се характеризират с по-голяма правна сложност и възлагане и изпълнение на международни съдебни поръчки.

➤ Повишеният ръст на строителството в Черноморския регион, включвайки и съдебния район на Районен съд – Бургас в периода от 2006 до 2011 година и последвалата криза са само част от причините довели до нарастване на броя на вешните искове, облигационните искове, делата за делба. Голяма част от тези дела се характеризират с изключителна фактическа и правна сложност.

➤ Община Бургас е най-голямата община от обслужвания съдебен район – по данни на Общинския план за развитие за периода 2014-2020 година се нарежда на четвърто място в страната след София, Варна и Пловдив по брой на регистрираните предприятия и по обем на приходите от дейността. Наличието на голям брой икономически субекти и значителния търговски оборот обуславят и наблюдаваната тенденция в Районен съд – Бургас за относително постоянния брой на облигационни спорове, дела между търговци.

Основният извод по отношение на разположението и особеността на съдебния район на Районен съд – Бургас е, че се следва тенденция на запазване на значителния брой на постъпилите за разглеждане дела в периода 2011 – 2013 година, след рязкото им увличение за 2009-2010г. с 62 %. Спецификата на района, изложените по-горе фактори, както и анализа на видовете дела, образувани през последните години водят до извода за различни по предмет и характер разглеждани дела, значителна част от които са с правна и фактическа сложност.

2. Сграден фонд, материално-техническа обезпеченост, програмно осигуряване.

2.1. Сграден фонд и материално-техническа обезпеченост.

„Районен съд – Бургас се помещава в сградата на съдебната палата в Бургас на ул. „Александровска“ № 101 заедно с Апелативен съд – Бургас, Административен съд – Бургас, Окръжен съд – Бургас, Апелативна прокуратура – Бургас, Окръжна и Районни прокуратури – Бургас. Съдебно-изпълнителната служба и съдиите по вписванията са разположени в бившата сграда на съдебната палата – гр.Бургас, ул. „Жени Патева“ № 1.

Съдът ползва 9 съдебни зали, от които една със специални мерки за сигурност.

Съдиите работят по двама в кабинет, а съдебните служители ползват общо 21 помещения.

През годините, в резултат на извършени наблюдения и анализ на обема и организацията на работа в съда, както и отчитайки необходимостта от подобряване

организацията на работа и улесняване на достъпа до съда, са извършени редица реорганизации в съда, като са оборудвани и оформени три архивни помещения, създадена е „Регистратура класифицирана информация”, обособена е адвокатска стая и копирен център, снабден със съвременна копирна техника.

По съвместна инициатива с Окръжен съд – Бургас на партерния етаж на сградата започна работа Информационен център, в който гражданите получават информация по делата. Допълнително на този етаж са обособени и офиси за служба „Призовки“. С оглед улесняване на достъпа на гражданите в Информационния център и стаята „Дежурен съдия“ през целия работен ден се връчват призовки и съобщения.

Служба „Бюро съдимост“ е преместена от третия на партерния етаж, което улесни достъпа на гражданите до тази услуга.

От май 2014 година в рамките на проект „Правосъдието – приятел на детето“, изпълняван от Международната Социална Служба с участието на Районен съд – Бургас, са обособени съдебна зала и стая за изслушване на деца по модел на семеен съд в Лондон, съобразени с нормите и изискванията на т. нар. „детско или щадящо правосъдие“.

Разположението на работните помещения в съда е организирано така, че в максимална степен да улесни гражданите както по отношение на ориентацията им за местоположението на службите, така и при достъпа им до търсените от тях услуги.

Проблем съществува със сградата на бившата съдебна палата на ул. „Жени Патева“ №1, където са съдебно-изпълнителната служба и съдиите по вписванията. Същата е в много лошо техническо състояние. Въпреки многобройните писма до Министерство на правосъдието за приемане на спешни мерки във връзка с реставрацията и консервацията на сградата, тъй като същата е паметник на културата, и издаденото строително разрешение през месец август 2014 г. се оказа, че същата не е включена в инвестиционната програма за 2014 г. и отново крещящо наложителния ремонт се отлага.

2.2. Техническа обезпеченост.

Като цяло може да се отбележи, че съдът е снабден с необходимата техника и софтуерни продукти в кабинетите, деловодството и в съдебните зали. Независимо, че голяма част от техниката е с ниски параметри, е осигурен персонален компютър на всеки от магистратите и служителите. Налични са в достатъчна степен печатащи, копирни и сканиращи устройства, които да обезпечат нормалното протичане на трудовия процес.

Съдебните зали са съвременно оборудвани, снабдени са с монитори пред съдията, а в част от тях и пред страните, има инсталирана озвучителна техника, а три от тях разполагат и със звукозаписна такава. Съществува при необходимост възможност за използване на зала с видео-конферентна връзка, оборудвана от Окръжен съд – Бургас. Пред всяка зала е налично електронно табло, указващо делата за деня, както и разглежданото в момента дело. Електронни табла има и пред Информационния център, които насочват гражданите в коя зала ще се разгледа търсеното от тях дело.

Въпреки рестриктивния бюджет на съдебната власт през последните години, което засегна и бюджета на Районен съд – Бургас, се положиха усилия за постапно обновяване на техниката, но за съжаление последната все още не отговаря на съвременните изисквания от гледна точка на необходимите й параметри за бързина при обслужване на ползваните софтуерни продукти и стремежа към електронно правосъдие и всички съпътстващи го дейности.

2.3. Програмно осигуряване.

За обезпечаване на правораздавателната дейност на съда, както и на дейностите свързани с управлението на финансовите и човешките ресурси в Районен съд – Бургас се ползват следните програмни и софтуерни продукти:

- Програма "Law Choice" – програма за случаино разпределение на делата, САС „Съдебно деловодство“ на Информационно обслужване „АД“ - Варна, Програма JES на фирма „Темида 2000“, внедрена в „Съдебно-изпълнителна служба“, с която се обработват изпълнителните дела, Автоматизирана информационна система „Бюра съдимост“, разработена по програма ФАР и поддържана от консорциум „Лирекс БГ ООД – „Индекс България“ ООД, Софтуерен продукт за синтез на реч Speechlab 2.0, Програмен продукт „КОНТО“ – счетоводна програма, Програмен продукт „ОМЕКС кадри и хонорари“, с който се подпомага процеса на управление на човешките ресурси.

Освен горецитиранные програмни продукти, с цел осъществяване на по-добра вътрешна комуникация вътре в съда, оптимизиране на работните процеси, улесняване достъпа до информация до съдебните дела и услугите на съда са изпълнени следните мерки:

- Оптимизиране на вътрешната комуникация – изградена е вътрешна и външна комуникационна мрежа, включваща осигурен достъп до интернет, ползване на обща вътрешна електронна мрежа за обмен на данни, организиран вътрешен сървър за споделяне на информационни ресурси;

- Разработена е база данни „Призовки“, което се наложи, поради факта, че на този етап съдът не ползва поради технически причини разработения модул „Призовкар“, част от САС „Съдебно деловодство“. Базата данни се използва като механизъм за контрол на процеса на призоваване, тъй като дава възможност за бързо и лесно проследяване движението на призовките, спазването на сроковете и оптимизиране процеса на призоваване.

- Осигурен достъп до информационни системи и бази данни. Магистратите и служителите имат достъп до Правно-информационна система „Апис 7“, Национална база данни „Население“, търговски и имотен регистър, поддържани от Агенцията по вписванията, достъп на магистратите до деловодната програма и извлечение, касаещо изтичащите срокове за произнасяне.

- Изградени канали за обмен на информация и на данни с други органи на съдебната власт. Няколко са мерките, които през този период е изпълнил Районен съд – Бургас, с които е осигурен бърз, лесен и удобен достъп до съдебните дела и до услугите на съда, а именно : разработена е и се поддържа Интернет страница на съда, създадена е организация за публикуване на съдебните решения, както на страницата на съда, така и на ЦУБИСА, осигурен е достъп до уеб портал за отдалечен достъп до информация за съдебните дела в Районен съд – Бургас, осъществява се електронен обмен на информация и на делата от Районен съд – Бургас към Окръжен съд – Бургас, използва се възможността за електронно призоваване на страните.

От март месец в съда е въведена технически Единната информационна система за противодействие на престъпността, която ще осигури връзката между всички участници в наказателния процес и ще улесни обмена на данни между тях. За съжаление на този етап обменът на данни е затруднен поради липсата на въведена първоначална информация.

В Районен съд-Бургас са въведени правила за ползване на информационните технологии.

Мерките и механизмите, въведени в Районен съд – Бургас, свързани с осигуряване на прозрачност, публичност, достъп до информация и електронно правосъдие, са подробно описани и разгледани в частта „публичност, прозрачност, достъп до правосъдие и електронно правосъдие“.

3. Управление на съда.

3.1. Политики, правила и процедури.

Ръководни принципи в досегашната политика на управление на Районен съд – Бургас са били законност, прозрачност, бързина, ефективност, правосъдие, съобразено с изискванията за качествено обслужване на гражданите и юридическите лица, при строго спазване на професионалната етика от страна на магистратите и съдебните служители.

Винаги съм разглеждала управлението на съда като процес, който изисква стратегически подход на управление, основан на добре обмислени и планирани решения както по отношение на правораздавателния процес, така и по отношение на управлението на ресурсите, необходими за неговото функциониране. Ето защо политиката на управление през предходния мандат е отразена в Стратегически план за дейността на съда, който се разработва с участието на магистратите и служителите за тригодишен период и едногодишен оперативен план за всяка година.

Политиките, правилата и процедурите, регламентиращи дейността на Районен съд – Бургас са систематизирани в Система за финансово управление и контрол, която е въведена за първи път в съда през 2008 г., в изпълнение на изискванията на Регламент 1083 на ЕС, на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор, Закона за вътрешния одит в публичния сектор, както и подзаконовите нормативни документи.

Системата за финансово управление и контрол обхваща всички дейности в съда на основата на принципите на доброто финансово управление и прозрачност, въвежда в действие политики и процедури за осъществяване на процесите по управление на рисковете, общото административно и финансово управление и вътрешния контрол. Целта е осигуряване на разумна увереност, че целите на съда ще бъдат постигнати в очакваните параметри чрез:

- съответствие със законодателството и вътрешните актове на съда;
- надеждност и всеобхватност на финансата и оперативната информация;
- удовлетвореност на клиентите и другите заинтересовани страни;
- нарастване на ефективността при използване на ресурсите;
- икономичност, ефективност и ефикасност на дейностите;
- опазване на активите и информацията;
- непрекъснато подобряване ефективността и ефикасността на процесите.

С правилата и процедурите, включени в Системата за финансово управление и контрол са регламентирани процеса на вътрешния документооборот в съда, управлението на човешките ресурси и конкретно процедурите свързани с набиране, обучение, атестиране и повишаване в ранг на съдебните служители. Важен елемент в системата, на който сме обърнали особено внимание предвид рестриктивния бюджет на съда, е системата за управление и контрол на бюджетния процес, осъществяването на предварителен контрол, управлението и контрола на активите и материалите, контрола на бюджетните сметки и др.

С вътрешни правила и вътрешни актове, които са част от системата, е регламентиран процеса на достъп до информация в съда, на публикуване на съдебните актове, за контрола и защита на информацията, включително и на класифицираната такава. Важен елемент и основен акцент в системата са разработеният Етичен кодекс на съдебните служители, Етичният кодекс на магистратите и Правилата за дейността на комисията по професионална етика, както и антикорупционните мерки и мерките за предотвратяване и установяване конфликт на интереси.

Същевременно с разработването на Системата за финансово управление и контрол е разработена и Система за управление на риска в съда, чиято основна цел е да се идентифицират, оценят, вземат решения за реакция и се докладват възможни събития, които биха повлияли негативно върху постигане на целите.

Системата за финансово управление и контрол на съда се актуализира и допълва периодично, в зависимост от промените в нормативната уредба или в резултат на набелязани корективни дейности.

В допълнение като част от процеса на управление на съда бих могла да добавя, че в продължение на две години Районен съд – Бургас работи по изпълнение на План за подобряване работата на съда 2, разработен от Програмата за развитие на съдебната система. Районен съд – Бургас припозна и прие дефинираните 24 цели в плана, работи активно за тяхното постигане и беше оценен за добре свършената работа - през 2012 година Районен съд – Бургас бе обявен за втори път за съд-модел от Програмата за развитие на съдебната система.

Не смяtam, че е необходимо да изброявам в концепцията си целия набор от вътрешни правила и процедури, разработени и приети през изминалите пет години. Нормалното протичане на процесите в съда, липсата на сериозни констатации от контролните органи и похвалните резултати от извършенните проверки в съда mi дават увереност, че създадената система работи ефективно.

3.2. Управление на финансовите и материалните ресурси.

В тази част на концепцията съвсем накратко ще изложа принципите, които съм следвала по отношение управлението на финансовите и материалните ресурси. Ежегодно съда изготвя проект на бюджет съобразно щатната численост и направените разходи през предходни години, като се вземат предвид еднократните разходи за съответната година. При формиране на проекто-бюджета се вземат предвид и средствата, необходими за реализиране на Стратегическия план и оперативните цели. Управлението на финансовите ресурси се осъществява въз основа на правилата, залегнали в Системата за финансово управление и контрол, както и въз основа на Счетоводната политика на съда, която се актуализира ежегодно. Вътрешните правила и процедури на контрол са свързани с поемането на задължения и контрол на ресурсите.

Ограниченият бюджет през последните години поставиха в изключително трудни условия на работа органите на съдебната власт, в това число и Районен съд – Бургас. В съда е въведена изключително строга дисциплина за разходване на финансовите ресурси и материалните средства – въведени са правила за икономия на гориво на служебния автомобил, правила и процедури за използване на служебните телефони, правила за извършване на копирни услуги, правила за изплащане на средствата на съдебните заседатели, правила за изплащане на възнагражденията на вещите лица, правила за реда за заявяване, получаване и разплащане на материални запаси и др. Резултатна мярка, водеща до икономии на финансови ресурси е провеждането на процедури за избори на изпълнители при закупуване на DMA, материални запаси и извършване на услуги и за суми далеч по-ниски от стойностните прагове, определени в Закона за обществените поръчки. Липсата на средства неминуемо доведе и до невъзможност за изпълнение на всички поставени цели, особено свързани с поетапната подмяна на техниката в съда. Въпреки всичко се старах липсата на финансови средства да не се отрази на качеството на обслужване в съда. Измерването на степента на изпълнение на бюджета, както и контрола по изпълнение на приходната и разходната част на бюджета се осъществява ежедневно.

3.3. Управление на човешките ресурси.

- Кадрова обезпеченост.**

Към настоящия момент щатът на Районен съд - гр. Бургас по щатно разписание е 110 щатни бройки, от които 32 щ.бр. съдии, 4 щ.бр. държавни съдебни изпълнители, 5 съдии по вписванията и 69 съдебни служители /обща и специализирана администрация/. От общата щатна численост една е незаетата бройка за магистрат, считано от юли 2014 г. и една за съдебен секретар, за който в момента тече конкурсна процедура. Двама магистрати от Районен съд – Бургас са командирани в Окръжен съд – Бургас, един магистрат от Районен съд – Царево и двама младши съдии от Бургаски окръжен съд са командирани в Районен съд – Бургас.

Магистратите осъществяват правораздавателната дейност, обособени в две отделения – гражданско и наказателно. Видно от последния Анализ на натовареността на органите на съдебна власт през 2013г. Районен съд-Бургас е в категорията на свръхнатоварените съдилища. В тази връзка през 2014г. беше увеличена щатната численост на съда с двама магистрати, което намали натовареността на отделните магистрати.

Съдебната администрация е обособена съгласно Правилника за администрацията в съдилищата, ДВ бр. 8/ 28.01.2014г. в обща и специализирана администрация. Общата администрация се състои от 11 служители – съдебен администратор, административен секретар, главен счетоводител, мл. специалист „Финансово управление”, системни администратори – 2, гл. специалист „Класифицирана информация”, шофьор и чистачки – 3. Специализираната администрация е организирана в 7 служби, а именно - „Регистратура”, „Гражданско деловодство”, „Наказателно деловодство”, „Архив”, „Съдебни секретари” и съдебно-изпълнителна служба и призовкари.

През 2014г. и 2012г. щатната численост на служителите беше увеличена с общо 3 щатни бройки.

Основният критерий, по който се измерва адекватността на щатната численост на администрацията, е съотношението служители общо/ магистрати, вкл. СИ, което понастоящем е 1: 1,91. Въпреки ниското съотношение е създадена организация на работа, която да отговаря на достигнатите стандарти и да гарантира добро обслужване на гражданите. Извършва се преразпределение и преструктуриране на дейностите, което на настоящия етап е изчерпано като възможности. Ефективността на работните процеси би могла да се увеличи с обособяването на специализирана администрация, която да разтовари съдиите от несвойствената им работа, свързана с движението на съдебните книжа.

Всички служители се назначават след обявен конкурс съгласно утвърдени Вътрешни правила за подбор и при прозрачност на процедурата. Независимо от провеждането на конкурс, чрез който се установява високо ниво на общи умения, необходими за работата, продължава да има проблем с последващото обучение на съдебните служители, предвид спецификата на дейностите, осъществявани в съдебната система, поради липсваща методика за обучението на новоназначени служители. Работата на съдебния служител е свързана с осъществяване на специализирани дейности, поради което липсата на предварително специализирано обучение намалява работния им капацитет. Значително по-добро решение би било и назначаването на съдебни помощници, които в районните съдилища биха се справили с широк кръг от дейности и би се ускорило обработването на съдебните книжа.

- **Повишаване на капацитета.**

Магистратите от Районен съд – Бургас ежегодно подобряват своята квалификация и повишават знанията и уменията си. Само през 2013 година магистрати от Районен съд – Бургас са участвали в над 30 обучения, организирани от Националния институт на правосъдието, както и в обучения, организирани в рамките на проекти, финансиирани от Фондация ОАК, Оперативна програма „Административен капацитет 2007-2013 г.”, Норвежкия финансов механизъм и др. Магистратите и съдебните служители се включиха активно и в чуждоезиковите обучения, организирани от НИП, както и участваха в обучения и обмени, организирани от Европейската правна академия.

Вече няколко години Районен съд – Бургас в партньорство с Окръжен съд – Бургас се възползва от предоставената от Националния институт на правосъдието възможност за кандидатстване и организиране на обучения на регионално ниво. Тази инициатива е една от мерките, които използваме, за да осигурим възможност на всички магистрати и съдебни служители да повишат квалификацията си, тъй като броят на обученията, организирани от НИП и местата в тях са ограничени, а и този подход на обучение дава възможност за по-адекватна оценка на нуждите от подобряване на знанията и уменията им. Ежегодно се организират поне по две обучения за магистрати и съдебни служители. Провеждането на обученията за съдебните служители се осъществява в тясно сътрудничество с Националното сдружение на съдебните служители, като резултатите от тях показват, че тези обучения се използват не само като форум за генериране на нови знания и умения от служители, но и като възможност за обмен на практики между съдилища.

Като възможност за повишаване на квалификацията и на магистратите, и на съдебните служители се използват и дистанционните неприсъствени форми на обучение, участието в обменни програми и обучения в чужбина. Съдът участва активно и в програмите за международен обмен, като през изтеклия мандат съдът бе домакин на няколко работни посещения на магистрати от държавни-членки на Европейския съюз. Работните посещения са използвани за популяризиране на работата на съда, както и за обмен на опит за прилагане на европейските норми и директиви и прилагането на съдебните процедури в различните държави.

Добра практика за повишаване на капацитета на съдебните служители, която се установи съвместно с Окръжен съд – Бургас с оглед подобряване качеството на работа и подобряване ефективността на работните процеси, е провеждането на вътрешни обучения с лектори магистрати от двете съдилища.

Тъй като повишаването на квалификацията на магистратите и на съдебните служители е от изключителна важност за подобряване качеството на работа, повишаване имиджа на съда и за ефективността на правораздаването, добrite практики в тази посока следва да се продължат.

4. Организация на работните процеси и правораздавателната дейността на съда.

4.1. Организация на работните процеси.

В Районен съд-Бургас делата се образуват в деня на постъпването им, след което се разпределят на принципа на случаен подбор, в изпълнение на изискването по чл. 9 от ЗСВ чрс. програмния продукт за случаено разпределение на делата, предоставен от Висшия съдебен съвет - „Law Choice”. Разпределението на делата се извършва въз основа на Вътрешни правила за случаено разпределение на делата в РС – Бургас, в които изрично са регламентирани изключенията /напр. дежурствата на наказателните и гражданските съдии, включващи разглеждане на производството в същия ден/. Преди последната актуализация

на програмата, позволяваща директното изпращане на протокола от разпределянето на делото, с оглед контрол на случайното разпределение на делата, протоколите, генериирани от програмата за случайно разпределение на наказателните и на гражданските дела за деня, се записваха и съхраняваха в електронна папка „Разпределение на делата“ във вътрешната мрежа на съда, като се разпечатваха и съхраняваха в нарочен регистър. Натовареността на магистратите може да се променя през годината при наличието на конкретни посочени причини, с нарочна докладна записка, изготвена от заместник-административните ръководители, или въз основа на заповед на административния ръководител,. Предвид стриктното спазване на правилата за разпределение на делата на принципа на случайния избор и добросъвестното отношение на разпределящите, до момента не са били допуснати нарушения. В този смисъл намирам за несъстоятелно поставянето под съмнение на добросъвестността на магистратите при използването на програмата за разпределение.

С оглед срочността на изготвяне на актовете е въведена система на самоконтрол и контрол. В деловодната програма всеки съдия има достъп до списък с разглежданите от него дела, по които срок за произнасяне изтича. Ежемесечно на административния ръководител се предоставят справки с ненаписаните в срок дела, при което се изследват причините и се вземат необходимите мерки за своевременно изготвяне на актовете, определен е стандарт за връщане на докладваните от администрацията дела на съдиите в тридневен срок.

С решение на общото събрание на магистратите от наказателното и гражданското отделение са приети Времеви стандарти за продължителност на процедурите при разглеждането на делата, които осигуряват предвидимост и възможност за контрол на поставени от самите съдии срокове.

Различното произнасяне по идентични казуси е сред основните причини за ниското доверие в съдебната система. За преодоляване на различията в решаването на идентични случаи, в Районен съд - Бургас се провеждат общи събрания по отделения, и със същата цел - се провеждат консултации със съдиите от Административен съд-Бургас и Окръжен съд - Бургас.

За подобряване на взаимодействието на институционално ниво провеждаме срещи с Районна прокуратура – Бургас, Дирекция „Социално подпомагане“, Отдел „Закрила на детето“ и Центъра за обществена подкрепа към Община-Бургас. Целта е подобряване на съдържанието на социалните доклади, което ще осигури възможност за по-добра защита на интересите на детето и подкрепа на родителите, както и използването на нови подходи при решаването на споровете.

Деловодните книги на съда се водят в книжна и електронна форма, което осигурява възможност за по-бързо извършване на справка и по-добра прегледност при попълване на информацията.

Периодично се прави преглед на деловодните и информационните системи. Вътрешният обмен на данни се осъществява по електронен път, включително и с „Бюро съдимост“, които използват базата данни за по-бърз начин за въвеждане на данните в електронния архив.

Обособени са екипи от един деловодител и двама съдии, с което освен по-добра координация на работата се постига по-голяма ефективност от гледна точка на осъществяване на контрол и реализация на отговорността на служителите за извършените действия.

4.2. Правораздавателна дейност.

През последните пет години броят на постъпилите в Районен съд-Бургас рязко се увеличи, като през 2009г.-2010г. бе достигнат значителен ръст от 62 % спрямо 2008г. През следващите години се установи тенденция на запазване на броя на постъпилите дела, при

запазване щатната численост на магистратите на нивото от 2005г. В числово изражение през 2013г. са постъпили общо 16878 дела, при свършени 16887. През 2012г. са постъпили 16 120 дела и са свършени 16082, през 2011г. са постъпили 16936 дела и са свършени 17085, през 2010г. са постъпили 16768 дела и са свършени 16476, през 2009г. - 13652 дела и са свършени 13084. Към 01.10.2014 г. броят на делата е съответно 11323 бр. постъпили, 12867 дела за разглеждане, 11 509 свършени дела, от които 10 289 са свършени в тримесечния срок, което е 91% от постъпилите дела.

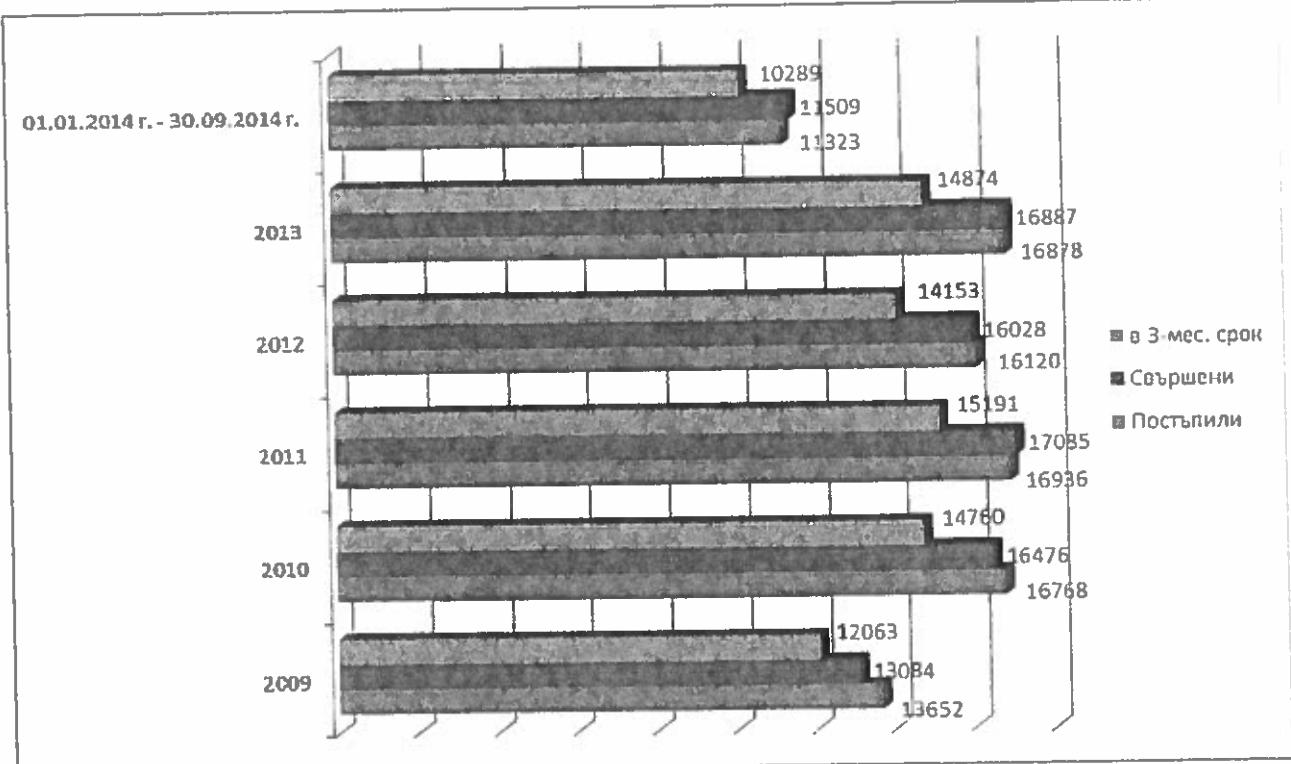
От горното може да се направи извод за наличието на трайна тенденция за съответствие между броя на постъпилите дела и броя на свършените дела. През последните пет години, в края на всяка отчетна година са останали несвършени около 1900-2000 дела, голямата част от които обикновено постъпват през последните месеци на годината. Така например, през месеците октомври, ноември и декември на 2012г. са постъпили 740 граждански дела, 2428 частно граждански дела и 1296 наказателни дела, т.е. за последните три месеца в съда общо са постъпили 4608 дела, което надвишава средното постъпление на дело в съда за тримесечие с почти 600 дела. При тези данни е обективно невъзможно приключването на делата на 100%, тъй като само за месец декември 2012 г. са постъпили общо 1399 дела, от които 211 граждански, 92 НОХД и 206 НАХД. Разглеждането на тези дела е обвързано със спазване на срокове за призоваване, за връчване на книжа и др. в съответствие със съответните процесуални закони, което изключва възможността за приключването им в едномесечен срок.

От посочените в таблицата данни се установява тенденция средно около 85 % от делата да се приключват в тримесечен срок, което е положителен атестат за управлението и срочното приключване на делата.

СПРАВКА
за постъпили и свършени дела
за 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 и периода 01.01.2014 г. - 30.09.2014 г.

Година	ГРАЖДАНСКИ			НАКАЗАТЕЛНИ		
	Постъпили	Свършени	в 3-мес. срок, %	Постъпили	Свършени	в 3-мес. срок
2009	9110	8737	8067 (92%)	4542	4347	3996 (92%)
2010	11178	11101	10134 (91%)	5590	5375	4626 (86%)
2011	12067	12153	11063 (91%)	4869	4932	4128 (84%)
2012	11095	11098	9975 (90%)	5025	4930	4178 (85%)
2013	11342	11328	10366 (92%)	5536	5559	4508 (81%)
	7018	7060	6423 (90,1%)	4305	4449	3866 (86,9%)

ОБЩО дела:
постъпили, свършени и свършени в 3-месечен срок в периода 2009 – 30.09.2014

Последната графика сочи, че въпреки свръхнатовареността на Районен съд-Бургас съгласно Анализ на натовареността на органите на съдебна власт през 2013г., изготвен от Висшия съдебен съвет магистратите и служителите в резултат на добрата организация и отговорното им отношение към работата не позволиха понижаване на критериите за срочност.

При анализ на забавянията на разглеждането на делата по видове, основната група дела са делбите и вещните искове, първите поради двете фази на процеса и подлежащите на обжалване актове, както и участието на административни органи, вторите поради традиционната правна и фактическа сложност, малкият брой вещи лица и прекомерната им заетост.

Освен бързината на правораздаване особено съществена тежест има качеството, като измерител е инстанционният контрол, но тук следва да се има предвид малкият брой дела, които преминават през него от подлежащите на обжалване актове.

През 2013 г. обжалваните и протестираните актове са 1258, за 2012 г. - 1042; 2011 г. - 929, за 2010г.-691 и за 2009г.-354дела. и представляват около 18% от свършените дела. Отменените актове също средногодишно са около 24% от върнатите през годината, като основният процент на отменените актове е делата от административно-наказателен характер, поради противоречива практика.

Статистиката за последните пет години сочи, че средно между 8 -9, 9 % от свършените дела в гражданското отделение на съда са били обжалвани. За 2013 г. обжалвани са 1098 дела, за 2012 г. 1005 дел, за 2011г.- 992 обжалвани, за 2010г.-900 и за 2009г. 546бр.. През 2013г. отменени са 11,5% от върнатите през годината обжалвани актове, през 2012г.- 13,6% и през 2011г.-13,8 %. Анализът показва повишаване на качеството на правораздаване в гражданско отделение.

Актуален проблем е натовареността на отделните органи на съдебна власт, като както посочих по-горе за последната година Районен съд-Бургас е сред т.нар. свръхнатоварени, по показател над 50бр. разгледани дела на месец от съдия. За последните две години при щатна численост от 30 магистрати, средно месечната натовареност за 2013г. на разгледани дела е 52,46 и свършени-46,92бр., за 2012г. на разгледаните дела е 50,10 бр., на свършените 44,52бр., за 2011г. разгледани - 52,78 и свършени - 47,46, за 2010г. разгледани- 51,51 и свършени - 45,72 и за 2009г.-разгледани 41,27 и свършени 36,34. Видно е от изложените данни, че натовареността се увеличава, поради което и щатната численост на магистратите през тази година беше увеличена от ВСС с две щатни бройки, което съответно намали в известна степен натовареността на отделния магистрат.

Част от дейността на Районен съд-Бургас се осъществява от държавното - съдебно изгълнение и съдиите по вписванията.

В Съдебно-изпълнителна служба при БРС делата за разглеждане са 4398 бр. / 4194 бр. за 2012г./, като през 2013г. са образувани 744броя, през 2012 г. са образувани 853 бр., през 2011г.- 986 бр., през 2010 г.- 529 броя. Общо събраната сума е в размер на 3 296 822 лева. През 2013 година броят на новообразуваните дела отново е намалял в сравнение с предходната година, което е тенденция за последните две години. През 2013г. на службата бе осигурен отдалечен достъп до електронните регистри на Агенция по вписвания, Имотен регистър и НАП /регистър на трудовите договори/, което подобри работата на ДСИ и увеличи събирамостта на дължимите суми.

През последните години в Службата по вписванията при Районен съд-Бургас трайно съществуват проблеми, произтичащи от различната организационна и функционална подчиненост на съдиите по вписванията, от една страна, и на администрацията, която ги обслугива, от друга страна. Към настоящия момент законодателно решение на проблема не е предложено, не е известно изобщо да са приемани действия в тази посока.

За 2013г. са извършени общо 17054 вписвания, отбелязвания и заличавания, разпределени по видове както следва: прехвърляния- 10289 броя, вписвания- 3516 броя, отбелязвания и заличавания- 2157 броя, ипотеки /договорни и законни/- 1092 броя, постановени са 112 броя откази.

Освен извършените вписвания, съдиите по вписванията са разпоредили и извършили контрол във връзка с издаването на 9200 броя - Преписи от вписани актове /заверени и незаверени/, 6944 броя -Удостоверения по чл.46,47,48 от ПВп, 164 броя-молби от нотариуси за оставени на съхранение саморъчни завещания и дапозирани нотариални завещания, обявени са 12 броя саморъчни завещания. През 2013 г. са извършени 2000 бр. вписвания в повече в сравнение с предходната 2012 г.

През изтеклия период са извършени планова тематична проверка от Инспектората към Висшия съдебен съвет за разпределение на делата на принципа на случаен подбор чрез електронно разпределение по чл. 9 от ЗСВ, проверка от Окръжен съд-Бургас относно администрирането на делата, разпределението им и деловодните книги, планови проверки от Инспектората на Висшия съдебен съвет по наказателни и гражданско дела. В докладите не са констатирани съществени проблеми, като е посочено, че ръководството е "създало много добра организация и контрол на дейността в Районен съд – Бургас и дейността по образуване, движение и приключване на делата е на изключително високо ниво"².

² Извадка от Акта с резултатите от тематична проверка извършена в Районен съд – Бургас от Инспектората към Висшия съдебен съвет.

5. Достъп до правосъдие и публичност, обществени инициативи и проекти.

5.1. Достъп до правосъдие и публичност.

Достъпът до правосъдие и прозрачността в работата на Районен съд – Бургас, както вече споменах, са сред водещите принципи в досегашната ни работа. През изминалния мандат в унисон с политиката за улесняване достъпа до съдебните дела, както и постепенно въвеждане на електронно правосъдие, сме изпълнили следните мерки:

➤ Изградена е и се поддържа Интернет страница на Районен съд – Бургас, която се обновява и обогатява периодично от системните администратори в съда.

➤ Въведени са Вътрешни правила за публикуване на съдебните актове на Районен съд – Бургас на Интернет страницата на съда. Чрез страницата е популяризирана и възможността за достъп до съдебните решения, публикувани на Централен уеб базиран интерфейс за публикуване на съдебните актове;

➤ Изградена е необходимата организация за създаване и поддържане на електронни папки на делата, като от една година се сканират и присъединяват всички книжа, съдържащи се в делото;

➤ Въведени са механизми за електронен обмен на данни между магистратите и служителите в съда;

➤ Въведени са вътрешни правила за електронно призоваване, като допълнително са изпратени писма до държавните учреждения и ЮЛ със значителен брой дела в Районен съд – Бургас за възможността да бъдат призовавани по електронен път. Прави впечатление, че все още е малък броят на институциите и лицата, използващи тази възможност;

➤ Районен съд – Бургас бе сред първите съдилища, предоставили възможност за плащане на съдебните такси чрез POS терминални устройства в деловодствата и в „Бюро съдимост”, като за целта са разработени вътрешни правила, установяващи процедурата, свързана с отчитането на постъпилите държавни такси.

➤ От септември 2014 година е осигурен отдалечен достъп до съдебните дела чрез уеб базирано приложение, със съдействието на Окръжен съд – Бургас.

➤ Чрез интернет страницата на съда е популяризирана възможността за издаване на електронно свидетелство за съдимост – услуга, предлагана на този етап от Министерство на правосъдието.

➤ Изграден е Информационен център, който насочва гражданите и им предоставя справки по делата.

➤ Внедрен е софтуерен продукт за синтез на реч Speechlab 2.0, като с него се дава възможност за достъп до съдебните книжа не само на хора със зрителни увреждания, но и на възрастни или неграмотни хора.

➤ Наличието на електронни информационни табла пред залите и пред Информационния център, които информират за номера на делото, което се разглежда в момента и в коя зала ще бъде разгледани, указателни табели.

➤ Подобряването на работните процеси и усъвършенстването на работата на съда не е самоцел. С оглед в максимална степен да бъдат удовлетворени потребностите на участниците в съдебния процес и на потребителите на услуги в съда е въведена практика за провеждане на регулярни анкетни проучвания. Тази форма се използва и като механизъм за външна оценка на работата на съда.

През месец май 2012 г. по инициатива на Районен съд – Бургас и Окръжен съд – Бургас бе проведено анкетно проучване относно функцията и услугите, които да бъдат предлагани в Информационния център. Целта на анкетното проучване бе да се установят нуждите от предоставяне на информация и услуги. Резултатите от проучването бяха използвани за оптимизиране и усъвършенстване работния процес в съда.

Формата на обратна връзка чрез онлайн анкета на Интернет страницата на съда е използвана и като метод за оценка на работата на отделни служби в Районен съд – Бургас.

Част от усилията за осигуряване на публичност и прозрачност в работата на съда са и положените усилия при воденето на активна информационна политика. Съвместно с Окръжен съд и Апелативен съд – Бургас са разработени и приети правила за организацията и дейността на пресофиса на трите съдилища. Наличието на служител „Връзки с обществеността“ в Окръжен съд – Бургас улеснява изключително много работата на съда в тази посока. С неговата помощ се оповестява информация за резултатите от дела с по-висок обществен интерес, като за целта се ползват два канала на комуникация – публикуване на страницата на съда и изпращане на съобщения до печатните и електронни медии. Добрата комуникация с медиите е една от стъпките за повишаване на общественото доверие в Съда.

Считам, че усилията на съда да работи прозрачно, публично и ефективно са правилни и дават нужните резултати. Този извод се основава на резултатите от проведените през годините анкетни проучвания сред гражданите, проучването, проведено от „Алфа рисърч“ в рамките на проект „Усъвършенстване на съдебните процеси в съда“, както и осъщественото от Център на НПО – Разград гражданско наблюдение на съда по темите - етично поведение и конфликт на интереси; отчетност, публичност и прозрачност – интернет-страници; визуализация; електронни услуги-електронно правосъдие; съдебни такси (договори, начин на плащане, комисионни, посредници); случайното разпределение на постъпилите съдебни дела и публикуване на съдебните актове на електронните страници на съдилищата и правосъдие за деца – младежко и детско правосъдие. Резултатите от провеждения граждански мониторинг в Районен съд – Бургас от Център на НПО – Разград в рамките на проект „Правосъдие близо до хората: втора фаза“, извършено в периода март – май 2013 г., сочат, че Районен съд – Бургас е постигнал значителен напредък в тази посока, а именно, като по първия показател е оценен със съществен напредък, а по следващите три – със сериозен напредък.

Действията и мерките за улесняване достъпа до правосъдие и въвеждане на електронно правосъдие следва да продължат, като създаването на електронните дела е една от първите стъпки към постигане на електронното правосъдие.

Съдът следва да продължи да работи и за запазване на изградения имидж, както и за подобряване и надграждане на вече постигнатото.

5.2. Обществени инициативи и проекти.

Както вече отбелязах, Районен съд – Бургас е идентифицирал разнообразни форми и механизми, които да прилага с цел повишаване на доверието към работата не само на съда, а и на цялата съдебна система. Един от методите, използван от съда е повишаването на информираността на всички групи на обществото за функцията и организацията на дейността на съда. Липсата на доверие към системата в значителна степен от ниското ниво на информираност на хората и негативния имидж на системата, поддържан от медиите.

Ето защо през годините сме се постарали да се „отворим“ към обществеността, като инициираме контакти и си партнираме успешно с обществени и държавни институции и със структурите на гражданското общество. Не е възможно да изброя всички инициативи и проекти, на които съда е инициатор или партньор, затова ще се спра само на най-значимите от тях.

➤ **Сътрудничество с университети и образователни институции.** Районен съд – Бургас подписа споразумение за сътрудничество с Бургаски Свободен Университет. Вече няколко години студенти от Правната клиника към Университета стажуват целогодишно в съда. Районен съд – Бургас участва активно като партньор в реализацията на проекти за

студентски практики и проект „Актуализиране на учебните програми във висшето образование в съответствие с изискванията на пазара на труда”, осъществяван от Бургаски свободен университет. Студентите посещават съдебни заседания като част от провежданото обучение.

➤ В Районен съд-Бургас се провежда обучение с ментори -съдии на студенти специалност „Право” и „Публична администрация” по проект „Студентски практики”, финансиран от ОПАК и съфинансиран от Европейски социален фонд.

➤ **Ден на отворени врати.** Две поредни години Районен съд – Бургас се включи в инициативата „Ден на отворени врати”. Със задоволство мога да отбележа, че посещението на ученици от бургаските училища в съдебните заседания се превърна в традиция. Съдът е посещаван непрекъснато от ученици от основен и гимназиален курс, които се запознават на място с дейността и функцията на съда и с начина на водене на съдебно заседание.

➤ **Организиране на обществени форуми, участие в консултативни съвети.** Районен съд – Бургас никога не е бил безпристрастен към значимите за обществото теми. Ето защо в партньорство с Окръжен съд – Бургас през 2012 организирахме дискусионен форум на тема „Проблемът наркотици. Превенция и наказателна репресия”, с участието на всички участници в процеса – полиция, съд, прокуратура община.

Представител на Районен съд – Бургас е член и на Общинския съвет по наркотични вещества.

Районен съд – Бургас участва активно и в Консултативния форум на съдилищата, който се сформира като неформално обединение на съдилища, участвали в изпълнението на изпълнения с финансовата помощ на Оперативна програма „Административен капацитет 2007-2013”

➤ **„Месец на медиацията”.** През месец ноември 2012 година по инициатива на Районен съд – Бургас и Окръжен съд – Бургас се проведе месец на медиацията. Инициативата бе подкрепена от Центъра по медиация и от медиатори от Бургас. Целта на инициативата бе да се популяризира медиацията като възможност за извънсъдебно разрешаване на спорове. Въпреки положените усилия, интересът от страна на гражданите бе минимален, което е показателно, че този институт за извънсъдебно разрешаване на спорове все още не е достатъчно познат в обществото. Тази инициатива е споделена като добра практика в издадения от ПРСС „Сборник с добри практики и примери”. Независимо от тази инициатива не се увеличиха случаите по делата, в които страните са се възползвали от този начин на приключване на съдебното производство.

➤ **Инициатива и проекти в подкрепа на концепцията „Правосъдието – приятел на детето”.**

Следвайки националната политика за въвеждане на концепция за детско правосъдие, както и отчитайки необходимостта от по-специално отношение към уязвими групи в процеса, Районен съд – Бургас ползва изпитани вече в Европа методи и подходи в съдебния процес. Смяя да твърдя, че в областта на детското правосъдие, Районен съд – Бургас е постигнал значителен напредък в сравнение с останалите съдилища в страната.

- В съответствие с тенденциите за щадящо правосъдие спрямо уязвимите групи е проведен разпит на пострадало при блудствени действия малолетно лице, както и дистанционен разпит на непълнолетен свидетел чрез нарочно изградена за случая интранет връзка.

- Подкрепихме Община Бургас при реализацията на проекта за изграждане на „синя стая” в Центъра за обществена подкрепа. „Синята стая” вече се използва от магистрати на Районен съд – Бургас за изслушване и провеждане на разпити на пострадали и участници в наказателния процес.

- Участие на Районен съд – Бургас като пилотен съд в проект „Правосъдие – приятел на детето”, осъществяван от Фондация „Международна социална служба”. В

рамките на проекта в сградата на съдебната палата – Бургас са обособени и оборудвани „Стая за деца“ и специализирана съдебна зала. „Стаята за деца“ е предназначена за изслушване на дете, участващо в съдебна процедура; провеждане на консултация между социален работник и психолог с дете, участващо в съдебна процедура, както и като място, където детето може да изчака в „приятелска“ среда своето или на негови близки участие в съдебно заседание. Съдебна зала № 8 е специално предназначена за разглеждане на дела, по които се засягат права и интереси на деца, включително при дела за развод. При обособяването на двете помещения е ползван международния опит и стандарти, които се основават на принципа, че институциите и средата трябва да бъде дружелюбна за децата и техните родители. В подкрепа на децата и техните родители са изработени и две нови иновативни услуги „Информационна програма за родители“ и „Контактен център за деца и родители“, които ще бъдат предлагани от Център за обществена подкрепа – Бургас към Община Бургас. Районен съд – Бургас подкрепя и ще подпомага реализацията на новите услуги, които стартират през месец октомври 2014 г. и които отразяват ново отношение към съдебните процедури. Освен посоченото чрез участието в този проект направихме една по-значима стъпка и тя е осъзнаване на необходимостта от нов подход и ново отношение към децата, участници в съдебните процедури, включително информираността им за техните права и интереси.

• Проект „Правосъдие – близо до хората“, втора фаза, изпълняван от Център на НПО – Разград, с финансовата подкрепа на Фондация „Америка за България“. Районен съд – Бургас бе включен в четвъртата група на съдилищата, в които се осъществяваше гражданско наблюдение. Освен оценка на прозрачността, публичността и откритостта в работата на съда в продължение на 4 месеца бяха наблюдавани 50 дела, разгледани в Районен съд – Бургас по ЗЗДт, СК, ЗЗДН, УБДХ, ЗБППМН.

Диалогът с участниците в съдебния процес, сътрудничеството и взаимодействието с всички заинтересовани страни са изключително важни за постигането на добри резултати.

IV. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ НА РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ.

Управлението на съда изисква прилагането на стратегически и последователен подход, надграждане и устойчивост на постигнатите до момента резултати и преодоляване на идентифицираните слабости.

Работата ми през предходния мандат се основаваше на добрия екип, компетентността и мотивацията на магистратите и съдебните служители, поради това считам за особено важна положителната оценка, която трябва да бъде дадена за добрите професионалисти, които работят в Районен съд-Бургас. Съдебната реформа е мислима единствено с участието на всички, които са мотивирани да постигнат ефективност и доверие в системата.

Приоритетите, които са залегнали в основата на стратегическия план, а и в концепцията ми на управление през следващия мандат са:

- **Срочно, качествено и достъпно правосъдие;**
- **Компетентни магистрати и съдебни служители;**
- **Прозрачност, публичност и доверие в работата на съда;**

Няколко са набелязаните цели, за постигането, на които ще работя през следващия мандат на управление, като намирам, че набелязаните мерки ще утвърдят достигнатите стандарти и ще доведат до необрратимост на процесите, касаещи подобряване на управлението на съда и ефективността на правосъдието.

Цел 1: Създаване на благоприятна работна среда, допринасяща за ефективно и ефикасно управление на съда.

С изпълнението на настоящата цел гарантираме законосъобразна, съвременна и ефективна среда на работа в съда. За постигането на тази цел ще бъдат изпълнени следните мерки:

- Информационно и технологично модернизиране чрез поетапна подмяна на морално остарялата техника в съда и подобряване капацитета на копирната и сканиращата техника;
- Инсталiranе на звукозаписна техника във всички зали, с оглед по-пълен протокол и изследване на последващи възможности за трансформиране на звуковия файл в писмен текст;
- Надграждане на ползваните програмни ресурси чрез допълване на действащите деловодни програми „САС съдебно деловодство“ и JES софтуер с нови модули;
- Усъвършенстване на програмните продукти чрез идентифициране на слабостите в тях и иницииране на диалог с авторите на продуктите за тяхното отстраняване;
- Усъвършенстване и надграждане на вътрешната нормативна база посредством ежегоден преглед и при необходимост актуализация на правилата и процедурите, изготвяне на годишен оперативен план с активното участие на всички служители;
- Извършване на периодичен анализ и оценка на работните процеси в съда и при необходимост приемане на мерки за оптимизирането му;
- Ежедневен контрол за законосъобразното, целесъобразното и рационално използване на материалните ресурси в съда.

Цел 2: Усъвършенстване и подобряване на управленските и работните процеси в Районен съд – Бургас.

С изпълнението на тази цел ще се стремим да отговорим на очакванията на обществото и на институциите и да гарантираме срочно, качествено и достъпно правосъдие в съдебния район на Районен съд – Бургас.

Мерките, които планирам да изпълним целят утвърждаване на достиженията и доразвитието им :

- Да се продължи стриктното спазване на принципа на случайно разпределение на делата, законосъобразно и рационално използване на техническите възможности за разпределение на делата в съответствие с приетите правила;
- Периодичен анализ и оценка на приетите времевите стандарти за разглеждане на наказателни и гражданско дела, обсъждането им при необходимост от промяна на Общи събрания на съдиите;
- Извършване на ежемесечен контрол по отношение на срочността при работата на магистратите и съдебните служители чрез изпълнение на пакета от мерки, които се прилагат и понастоящем в съда;
- Гарантиране на еднаквото прилагане на закона и уеднаквяване на практиката на съда чрез обсъждане на противоречива практика на магистратите, както в на Общо събрания в Районен съд-Бургас, така и съвместно с Окръжен съд-Бургас и Административен съд-Бургас;
- Периодичен анализ на статистическата информация и на резултатите от инстанционния контрол с оглед установяване на причините за изменение или отмяна на съдебните актове, включително провеждане на срещи с представители на въззвините инстанции с оглед преодоляване на проблемите в правоприлагането;
- Анализ на най-често срещаните причини за отлагане на делата и предприемане на мерки за тяхното минимизиране;

- Създаване на регистър за отводите, за осъществяване на контрол за самоотводите в органа, въпреки че следва да се отбележи, че в Районен съд – Бургас горепосоченото не е изведено като проблем;
- Усъвършенстване на процеса на призоваване чрез преодоляване на пропуските и въвеждане на информационните технологии, позволяващи по-стриктно проследяване на служителите по връчването;
- Популяризиране на възможностите за електронно призоваване на страните, включително обсъждане на възможността за електронен обмен на данни с вещите лица;
- Ежемесечен контрол на работата на съдебната администрация, като се обърне специално внимание на контрола върху срочното и качествено попълване на информацията от съдебните дела в Информационните системи, както и в деловодните книги и публикуването на съдебните актове;
- Оптимизиране на процедурите при планиране на отпуски, изготвяне на графици за дежурства и отсъствия на магистрати и съдебни служители;
- Провеждане на периодични проучвания сред участниците в съдебния процес относно качеството и ефективността на административното обслужване и набелязване на мерки за реорганизиране на работния процес.

Цел 3: Повишаване на компетентността и капацитета на участниците в дейността на съда.

- Усъвършенстване на политиката на подбор на съдебните служители чрез включване на нови начини за провеждането му;
- Продължаване на усилията свързани с изготвянето на обучителен план съобразен с нуждите на съдебния служител, идентифицирани от съдебния администратор чрез анкетно проучване;
- Въвеждане на практика за идентифициране потребност от обучение на съдебните служители въз основа извършен анализ на пропуските от атестационната комисия;
- Иницииране въвеждането на първоначално специализирано обучение на съдебните служители чрез НИП или други обучителни институции;
- Продължаване на практиката за обучение на магистрати и съдебни служители чрез използване на различни възможности – от дистанционно обучение, регионални обучения на НИП, участие на обучения по проекти;
- Повишаване на уменията на съдебните служители за работа с програмните ресурси, включително и със статистическа информация;
  - Въвеждане на т.нар. модел за „вътрешни обучения“ – организиране на обучения в службите на съда с лектори магистрати от Районен съд – Бургас или възвишна инстанция, съдебен администратор, завеждащ служба;
  - Първоначално обучение на новоизбраните съдебни заседатели през 2014 г. Организиране на периодични работни срещи със съдебните заседатели с цел затвърждаване активната роля на съдебния заседател в съдебния състав;
  - Обучение на вещите лица от гледна точка на участието им в съдебното заседание и значимостта на изготвяното от тях заключение;
  - Насърчаване екипната работа в съда, като за целта се формират екипи магистрат/съдебен деловодител/съдебен секретар в съответствие с възможностите на щатната численост;
  - Разработване на система за оценка на изпълнението на съдебните служители като част от методиката за атестация на съдебните служители.

Цел 4. Подобряване на достъпа до правосъдие, повишаване на прозрачността и публичността в работата на съда чрез активни форми на комуникация с всички заинтересовани страни.

Мерките, включени в цел 4 са насочени към повишаването на доверието и имиджа на Районен съд – Бургас и на съдебната система като цяло, както и към създаване на „модел на правосъдие”, отразяващи специфичните нужди на обществото.

Изпълнението на тази цел е непосредствено свързано със сътрудничество и иницииране на диалог с всички заинтересовани страни, поради което ще продължим да работим за укрепване на създадените до момента партньорства, както и за инициирането на нови такива.

Част от дейностите, планирани да бъдат изпълнени за постигане на цел 4 са:

- Продължаване на водените до момента активни мерки за борба с корупцията и конфликти на интереси с цел поддържане на антикорупционна работна среда – спазване на ЗПУКИ, поддържане на установените в съда канали за изпращане на сигнали за наличие на корупционни действие в съда, които се докладват на Висшия съденен съвет, усъвършенстване работата на комисията за проверка и докладване на получени сигнали, съблюдаване спазването на етичния кодекс на съдебните служители и етичния кодекс на магистратите;
- Улесняване достъпа до правосъдие чрез поддържане на широк спектър от услуги, предоставяни по електронен път, информиране на гражданите за използването им, усъвършенстване на технологиите и търсене на възможност за създаване на пълни електронни дела, включващи и материалите по досъдебните производство;
- Въвеждане в реално действие на Единната информационна система за противодействие на престъпността, което ще улесни обмена на данни между разследващите органи, прокуратура, съд, както и ще спомогне за поддържане на по-пълна информационна база данни;
- Актуализация на информацията на Интернет страницата на съда и представянето й по достъпен за гражданите начин, подобряване на страницата с нови възможности за търсене и по-достъпни и разбираеми менюта;
- Оптимизиране комуникацията с обществеността. Продължаване работата на съда по прилагане на Медийна стратегия за обезпечаване на обективност и своевременност на съдебната информация по делата и за работата на съда като цяло;
- Извършване на периодичен граждански мониторинг върху работата на съда чрез използване на различни форми за обратна връзка – он-лайн и в печатна форма анкетни проучвания, кутии за предложения, сигнали, жалби;
- Повишаване на информираността на обществото за дейността на съда, организацията на работа и постиженията чрез ежегодно организиране на Дни на отворени врати, учебни посещения на студенти и ученици, неправителствени организации и неформални групи;
- Продължаване на съвместните инициативи и сътрудничество с Бургаския свободен университет, изразяващи се в продължаване на практиката за стажуване чрез Правната клиника, организиране на семинари с участието на магистрати, работни посещения в съда, оптимизиране на стажантската програма. Важен акцент в работата ни с БСУ следва да бъде поставен на разнообразяването на учебната програма на студентите и въвеждане на повече практически обучения в програмата;
- Предприемане на инициативи за насочване на страните към възможните способи за ускорено и извънсъдебно решаване на спорове чрез информационни кампании и сътрудничество с останалите съдилища и със сформираните Центрове по медиация;

• Реализиране на информационна кампания сред заинтересованите групи за възможностите за ползване на изградената в съдебната палата „стая за деца“ и съдебна зала за изслушване на деца и разглеждане на дела, по които се засягат интересите на деца, както и прилагане на съдебни процедури, съобразени с психиката и развитието на децата, като например изградената в съда база и създадената в ЦОП – Бургас „синя стая“ и видеокноферентните връзки;

• Продължаване на сътрудничеството с Центъра за обществена подкрепа – Бургас и отдел „Закрила на детето“ – Бургас с цел популяризиране на новите услуги „Контактен център преди, по време и след развод“, както „Информационна кампания за деца и родители в процес на развод“;

• Въвеждане на разработените в рамките на проект „Правосъдие – приятел на детето“ стандарти за „детско правосъдие“ и обучение на магистратите и съдебните служители за тяхното прилагане.

• Иницииране и участие на Районен съд – Бургас в обществени инициативи, форуми и проекти. Смятам, че участието на съда в различни форуми и проекти е един от начините за прозрачност в дейността на съда, повишаване на капацитета на магистрати и съдебни служители, както и форма за повишаване на информираността на обществеността, а от там и доверието им в съда и в системата като цяло.

Следва да отбележа необходимостта от по-активна работа относно повишаване степента на достъпа до правосъдие за хора с увреждания, включително чрез улесняване физическия им достъп и придвижване в сградата на съда и до съдебните зали.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

В заключение, искам да добавя, че ако ми гласувате доверие, ще работя за повече доверие в професионализма на хората, които работят в съдебната система, за почтено и прозрачно правораздаване, утвърждаващо независимостта на съдебната власт и върховенството на закона.

С УВАЖЕНИЕ:

ЯНА КОЛЕВА